

DISKUSIJA IN ZAKLJUČKI

Obdobje, ki ločuje obe seriji sovpada v čas, ko v različnih serijah populacij in različnih geografskih področjih beležimo sekularni trend. Razlika v poprečnih vrednostih v telesni višini med obema serijama je 4.7 cm. Po podatkih iz literature je ta razlika pod pričakovano, ki naj bi znašala 1 cm na 10 let. V našem primeru, naj bi to bilo okoli 6 cm. Nižja razlika, ki smo jo dobili pri naši analizi ima verjetno vzrok v nizkem številu merjencev v starejši seriji pa tudi v dejstvu, da je bila skupina študentov v Pragi zelo močno selekcionirana. Weisbach navaja za približno isto časovno obdobje telesno višino za Slovence 168.3 cm. Iz tabele 3 je razvidno, da je intenzivnost sekularnega trenda pri študentskih populacijah različna. Visoki porasti so beleženi na Poljskim - 6.8 cm v 45 letnem obdobju, Madžarskem -4.6 cm v 23 letnem obdobju. Obsežno študijo o akceleraciji je objavil Fraksek s sodelavci o študentih v Düsseldorfu. Tu beležijo povečanja v obdobjih 1927, 1958 in 1984/85 za okoli 4 cm med posameznima serijama.

Populacijo študentov je v Sloveniji podrobno proučevala že Brodarjeva in je med serijama študentov merjenima 1945 in 1964 ugotovila 1,9 cm razlike v poprečni vrednosti. Tudi primerjava med serijo iz leta 1945 s poprečno višino 174.6 cm in serijo iz leta 1927 s poprečno višino 174.2 cm govori v prid domnevi, da je bila slednja skupina študentov iz zelo izbranega okolja.

Razlike med ostalimi višinskimi parametri: pri sedni višini 1.6 cm, višini jugulare 4.2 cm in višini ili ospinale 4.4 cm kažejo na trend intencivnejšega podaljševanja ekstremitet kot pa zgornjega dela telesa.

Edina mera transverzalnih dimenzij, ki se je v 60 letih povečala je širina ramen za 1 cm. Vsi ostali širinski parametri: bikristalna in bitrohanterična širina bokov, globina in širina prsnega koša pa so se v poprečnih vrednostih zmanjšali. Na oženje bokov je v svojih raziskavah opozorila že Brodarjeva, kar pa je zasledila le pri ženski seriji študentov.

Distalni deli ekstremitet - manusa in stopala so pri seriji 1927 višjih poprečnih vrednosti. Izjema je dolžina roke, ki se je v 60 letnem obdobju povečala v poprečju za 2.3 cm.

Razlika 9.3 kg med poprečnima vrednostima v telesni teži je višja od pričakovana. Razlago za višjo razliko lahko najdemo že v delu Škerlja. Le ta je ugotovil, da je izračunana poprečna teža 65 kg v njegovi seriji študentov pod pričakovano. Večina študentov je povedala, da so v prvih tednih bivanja v Pragi izgubili tudi več kot 10 kg. Ta izguba naj bi bila posledica spremenjenega načina življenja v novem okolju.

Naša analiza je pokazala, da generacije študentov sledijo smerem in intenziteti sprememb v fizičnem izgledu človeka v zadnjih desetletjih. Predvsem za razlago sprememb v dimenzijah prsnega koša ter perifernih delov ekstremitet pa bodo potrebne nadaljnje sistemat-ske meritve tovrstne populacija.